

րեւելս և յարեմուտս ձգուած ճիւղն, որ կանցնի Խամուրայ հարաւից, կը վերջանայ Խաթաուն անուամբ, ի միջավայրս Մանազկերտի և Բազնոցայ:

Խամուրայ հիւսիսից կը հոսի Մուրատ յարեմուտս և միանալով Շեռեանայ, կը դառնայ ի հարաւ, քերելով այս վայրի արեւմտեան եզրն. որով ընթերցողք կարողացան հասկանալ որ յարեւելից և հարաւից պատած են ծաղկանց լեռներն, ի հիւսիսից Մուրատ և յարեւմտից Արածանին:

Ահա պատուական վայր մի, որ կզգիացած է լեռներու և ջրոց միջավայրն, ապահով թշնամական յարձակումներէ:

Արդ ես կը հաւատամ որ այս վայրը ի նախնիս մեծ գործեր կատարուած են, այս տեղ լինելու է Անզղ և Շահալիվան, արդէն այստեղ է Տամբադ և Շոշկայ հռչակուոր բերդն, Սիւլէյման գումբէթ ասուած ի հնուց մնացած բերդաքաղաքն, Աղ-դէվէ կոչուած բլուրներու գազաթն գտնուած բերդօրայք, հայկական ամենակարևոր հանգստարանք և հսկայ տապանաքարեր և դեռ մի մեծ կամուրջի հետքերն կերելին Մուրատի վերայ, մերձ կօլասօր գիւղին:

Այժմեան կառավարութիւնը երեք մասի բաժանած է այս բնական բաժանում ունեցող վայրն, Գարա-Քիլիսէի Անդափ գաւառին և Գիխտին գաւառին ուստի թէև հեռի և անջատուած Նպատէ ի հարաւ տարածուող լեռներով ¹:

1. Թ. Գալէի յԱրժէշ գնալու համար 5 ժամից Զատօ Շեռեան անցնելով ուստի Մուրատ անցնելով Խորտոթք 2 ժամ. Շոշկայ Ըուրն անցնելով ցՄալխաս 1 ժ. Սէիտխան քէկ 1 ժ. Խաչուր 1 ժ. աստի ըարձօր Աւատաղ է: Ղարաուլ 1 ժ. եւ 4 1/2 ժ. Իրիշատայ կամուրջն, ուստի յԱրժէշ: